

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

(Голос розпуки українського селянства.)

Насіння брав селянин у лихварів на кредит, а сам живився корінням чи та хоптою. Збір з одного мор- га не заплата купленого на нього го насіння. Десятки потреб, ко- нечних, пекущих вимагають подат- гоки, а тут в додатку в хату пха- сться один екзекутор за другим, вимагаючи заплати податків груп- тових, масткових, номерних, дохо- пових, дорогових, ассурацій (оче- видно неграбових, добровольно-при- спусовувх дрілків на cele narod- we*). А в тих податках і - датики

Перед війною 30-морговий хлібо-
роб, продавши сиренійшої вартості
корову, одержав за неї 240 корон.
Ця сума вистарчала на заплату по-
датків через 4 (чотири) роки. Нині
за ту саму скількість "грунту не за-
спокійте чотирима коровами
податків за один рік. Перед
війною за 100 кг. жита можна бу-
ло одержати 14 корон, а за ту
"воту купити 2 юхтові крої на ч-

Погляди визначного французького економіста.

Найосновнішою економічною ідеєю в плані Кайло було те, щоб увести власний, справді автономний бюджет для управи державних доєгом. Ця автономна управа, що подогоджувала би виключно фінансові справи, мала би створити т. зв. амортизаційну касу. Ця каса мала би втягати на себе 50 мільярдів «бонів підписки національної оборони» і 42 мільярди державних «за-

Микола Кузьмин
селянин в Озирний.

...Проект Пендле ішов спершу за такою самою ідеєю. Успіх і будучина цього проекту, і взагалі якоїсь небудь-якнай відомості виключно від того, чи чисто фінансова справа може бути здійснена так, щоб до неї не вмішувалися політики. По суті беручи: податок від доходу, який вони мали на думці, не дуже різниться від соціалістичної ідеї віддати майна. Треба додати, що з теоретичного погляду дуже важко зробити різницю між податком зід доходу і податком від майна. Все це є справою довіри. Французька публікація оцінювалась ще й іншими проектами як на приклад, який опрощує плати ренти на чому держава заощадила би 25 до 30 мільярдів. Але коли хочеш знизити проценти, треба дати рентовицям явесь відшкодування, бо знизити це означало би знизити середній клас, як з основами національної економічної суверенності.

Red. czas. „Dziś” Pr. 670/25. W miastach Rzeczypospolitej Północnej nad obywateli karny sąd Trybunał prasowy w Ławie, orzekając na wniosek Prokuratora Państwowego, że treść czasopisma „Dziś” Nr. 265 (1924), z dnia 24 listopada 1923 r. pod tytułem: 1) artykułu w sprawie płac i 2) drugiej strony drugiej góry w całości, 2) tytułu zawartej notatki w rubryce „Nowyaki” zawiera treści niegodne szkodliwych dla państwa i moralności, z dnia 28 listopada 1923 r. nakaz dokonania w tym czasie zakazu druku kontynuacji ze wspomnianymi i zakazu ich wydrukowania w przyszłości.

[illegible]

— Річ для нас не в тім, яку ідею

3 румунського „раю“

Як довго? — Епох явні вибори.

Чернівці, 23. листопада.

Як довго доведеться нам страждати під таким важким ярмом румунських насильств? Як довго будемо рабами, позбавленими всіх національних і людських прав? Як довго доведеться нам чекати на наше визволення? — Нема відповіді...

В українських повітах північної Буковини стан облоги важче людей у свої шкільні обійми — і наряд гине. Там закопано його живцем у могилу. Жандармська управа нагадує панцирний часи. Беззаконність, сваволі, гнет — без кінця і міри. Серед того людина тупіє, немис, звичині теопити страшно, нужди й горе. Цивільні й військові влади створили собі з українського населення отару — ніхто не сміє промовити й слова.

Коли жандарми не дати харчів і всього нішого добра, то так довго шукатиме ключки, поки не наїде до крови. Коли не поїхати безплатно серед ночі, серед наглої роботи в підвалу — жде те саме. Коли не піти на домашні услуги або до роботи в полі — приїде геж нагорода. Коли донесуть на кого шонебудь, яксь сплетні, клевети, очевидні брехні — горе йому годі під буками, або під зарєсаними тортурми!

Так стогнемо всі під навалом кривд і питаємо один одного: як довго прийде жити в цій каторзі? Як до го будемо тут без своєї преси, без своїх вибраних оборонців у народньому представництві, що обстоювали наші змагання, що боронили нас від нечуванних у культурному світі кривд?

Всю українську пресу, всяке наше друковане слово тут заборонено. І не тільки на території між Прутом і Дністром, не тільки в Бессарабії, але навіть у місті Чернівцях і на його передмістях нікому не доручають українського друкованого слова. Ось наклад першого числа двотижневика „Боротьба“, що вийшов ще 8. листопада, лежить досі на пошті, бо востема дивіяція ще його не переглянула й не одобрила. А все те діється самовільно, без ніякого розпорядку.

Про школу аж страшно згадувати. Молоде покоління примушене вчитися виключно по румунськи —

поно пропадає в аналіфабетизмі. Скільки тут муки, скільки трагедій! І для наших дітей, і для нас, батьків, і для українського учителя...

Колиж скінчиться наша мука, наша каторга?

При цій м. м. відбулися в цілій Буковині вибори до епархіального збору в Чернівцях. Цей збір складається з 60 делегатів: 40 мірян і 20 духовних. Для українського народу Буковини, що в дев'ять-десять є православної віри, збір цей має велике значіння. Він впливає на управу релігійного фонду, на іменування священників у буковинській дієцезії і т. и. Огже при добрій та справедливій управі українське населення мало би значної користі, передовсім з величезного майна релігійного фонду.

Значіння цих виборів зрозуміли гарвал усі румунські партії, а Українці, на жаль, мало хто. Тому не диво, що українських заступників в епархіальному зборі не буде. Замість при тих виборах був перший виступ української нац.-демократичної партії, що поставила своїх кандидатів у кішманський повіт. Однак труд її був даремний, бо з одного боку наші люди були за мало підготовані, а з другого боку виборчі надужиття й уневажнення голосів опозиції не допустили до вибору нікого з України. Таким чином у всіх 20 виборчих округах перейшли кандидати румунської ліберальної партії, що має вже вироблену славу у виборчих злодійствах.

3 американських справ.

Річне засідання виконуючого комітету „Об'єднання“. — Союз українських товариств у Нью-Йорку.

З американських українських газет довідаємося, що 22. жовтня в. р. відбулося в Філадельфії річне засідання виконуючого комітету „Об'єднання українських організацій в Америці“, що від трьох літ веде не тільки політичну, а й — і то передовсім — допомогну акцію для піддержки українського життя в старому краю. „Об'єднання“ виробило собі, завдяки своїй праці, солідному прововоді, значний авторитет у усіх колах заокеанської е-

міграції і веде провід у політичній і філантропічній акції в Зєдинених Державах.

На засіданні голова „Об'єднання“ о. Сполітакевич зазначив у своїй мові справовданні, що жертвенність американських зєдиаків на народній полі зменшилася, тому нахилився до її збільшення. Директор канцелярії „Об'єднання“ і його секретар д-р Л. Мишуга застоювалися проти впровадження по діяльності „Об'єднання“ релігійної інтелекції і боротьби. „Об'єднання“ не сміє мішатися в релігійні спори, бо це підкопалоб саму організацію, що має таке велике значіння для українського національного життя в Америці й у старому краю. Наоказ також д-р Мишуга, що церковна ерадрія і частина го-кат. духовенства стануться байдаже до кожної акції „Об'єднання“.

Після основного реферату д-ра Мишуги про політичне положення українського народу порушено на засіданні багато цікавих спова, м. ин. бажання ріжних красивих економічних організацій про складання грошей американських організацій і приватних людей у красивих фінансових інституціях, закупно акцій Земельного Банку Гіпотечного і т. п. Ці справи викликали оживлену дискусію, після чого постановлено, що „Об'єднання“ і приналежні до нього американські організації розведуть у тому напрямі відповідну пропаганду. Немало часу забрала також дискусія на тему гетьманату, хоч вона практично для „Об'єднання“ не існує, бо його платформою є самостійна українська держава. Форма устрою якої полишена волі самого народу.

З проведеного на засіданні виконуючого комітету звіту довідаємося, що „Об'єднання“ мало протягом року прихилив зі збірок 19.679.23 доларів, з того вислано до краю 16.223.87 доларів, кошти адміністрації винесли 2.538.91 доларів, готівки дня 23. жовтня було 916.45 доларів.

З висланих до краю грошей найбільше припадає для Рідної Школи (4.400), відтак для Головного Села (2.925), для інвалідів (1.325), на ремісничі бурси (1.200), для політичних в'язнів (1.300), на політичну акцію (1.100), для сиріт (800) і дрібніші жертви на ріжні інші культурні цілі.

Одначе тут треба завітати, що жертви на красиві цілі йдуть також зпоза „Об'єднання“, від тих організацій, що не стоять у звязку з „Об'єднанням“, а як і стоять, то свої збірки безпосередньо до краю висилають, переважно на якісь льокальні цілі.

З діяльності „Об'єднання“ на американському ґрунті слід зазначити заснування українсько-білорусько-литовського комітету для пропаганди визвольних змагань тих народів, якого публікація про положення цих народів у Польщі віддається в найближчому часі. „Об'єднання“ забиравало голос у важливіших справах староєвропейського життя, висилаючи до ріжних міжнародних з окрема до американських політичних установ письма й меморіяли.

Союз українських організацій у Нью-Йорку, заснований на весну 1924 р., обслує 16 місцевих організацій, що числять разом коло 1500 членів. Є це найповажніша українська місцева організація на цілій Зєлучені Держави. Діяльність Союзу розвивалася в двох напрямках — ведення місцевої громадської роботи й поміч старому краю. Заходами Союзу утворено в Нью-Йорку товариство „Українська Школа“, яке обслуєється українськими школярами. Ця школа є в Нью-Йорку сім, з того 4 в безпосередній заряді названого Товариства. Лиш до одної з цих шкіл є вчніваних 152 дітей. Школи обслуєють головню батьки дітей. Союз видає на них усього 759 доларів. Будучи освєдком місцевого культурного

Тільки випробовані вироби

підроблюють

так само і правдиву „Франк“ а пакорію — а це як раз є доказом доброї імені і доброї та видатної якості виробів „Франк“ а

Уважайте тому докладно на імі Франк і охоронну марку млинок до кази, щоби Ви також заодно одержували від 100 літ випробованого правдивого „Франка“ а в пуделках або рульонах і

життя, Союз організував ріжні свята, як свято 1. листопада, і віча в ріжних актуальних місцевих і красивих справах, приєднував членів для кожного т-ва „Просвіта“, абирал латки на красиві цілі і спомігав красиві інституції. Для „Просвіти“ Союз вислав 530 доларів, у тім пороховано також посилки деяких сполучних товариств, на „Рідну Школу“ числено 168 дол. на інвалідів — 80, а крім того убрания, одна пересилка яких коштувала 104 дол. Квбаському Комітетові в ЧСР. — 200 дол. З видатків на місцеві потреби найбільшу рубрику роблять видатки на школи (750 доларів).

Радянська Україна

Судовий процес проти судді.

Ще дня 7. листопада почався у Верховному Суді Укоаїни в Харкові великий судовий процес проти харківських суддів і судових робітників, яких обвинувачують за хабарництво, фальшування, розрати, пияцтво, розпусту й инше. На лаві обвинувачених засіло 96 осіб, сама сметанка харківської судової магістратури. В суді була така велика розпуста, що хабарництвом займалися не тільки судді, але й секретарі, діловоди а навіть кур'єри (пошти). У 12-му судовому у частку — пише „Правда“ — де були лібрані всі справи про самогвинитство — урядова народній суддя Акімов, що вправлявся у хабарництві від 1922 р. Власники харківських ресторанів і „самогонників“ підпримств відносилися до того судді з великою пошаною, та закли його ніжно „Альоша“. Коли лійний Акімов явився на базарі то перед ним широко відкривалися двері всіх ресторанів і „розпиваних“. Власні клієнти гостили його горілкою знаючи, що скорше чи пізнійше він стане їм у пригоді. В иншій частині міста таку саму славу одобув собі суддя Алексєєв, що з кожну „справу“ брав від 2-ох до 40 червонців. Інші судді як Сілюков, Лєлік, Серєдінцев і инші не оставали позаду в хабарництві, та брали хабарі в готівші, грошах і продуктах. На розправі буде переслуханих 149 суддів. Само звичинання акту обвинувачення тривало аж три дні. Про цю розправу, яка видає дуже цікаву і ярке світло на радянський побут у містах, ми напишемо в найближчому числі окремо.

Лінійдівні неграмотності.

За останні два і півроку спільними силами держави і громадських установ вивчено читання і писання коло мільона неграмотних. Телєпаракховують на Україні ще біля 4 мільона дорослих неграмотних і стількиж неграмотних дітей і підростків. Між 7 і 20. листопада

андовбас мрійник зі свого мізку, ідею, що пристас до життя мов оястук до носа, а річ у тім, як розумно влаштувати саме життя на основах найрозумнішого співжиття.

— Ні! Польщі треба на гвалт великої ідеї! Нехай це буде земельна реформа, створення нових промислів, якенебудь велике діло, яким люде могли би віддати, мов воадухом. Тут задуха. Все буття цієї великої держави, цієї золотої батьківщини, того святого слова, за яке вмигали мученики, буття Польщі — за ідею! Вашою ідеєю є старе гасло нездар, які Польщу проиндрили „якось це буде!“

— Надто багато м'ясом ворогів довкола і на широкому світі, зовні і внутрі, щоби ми нині і на довгі роки могли виправдати та поставити на наших шляхах ідею. Коли на мене хто нападе вночі, тоді моєю ідеєю є — оборонити себе! Коли невинний погрожує мені, що орожене мене з моєї хати і візьме мене на невольника, тоді, ясно, мушу пригитовити собі щось для оборони. Оборонитись перед страшенним союзом ворогів — ось перша ідея. Не дати снігтої Польщі, не дати Львова, не дати Познаня, не дати морського берега, не дати зильни — Москвою, Німдам, Литовцям, нікому, що по наші землі арозстає руки. Ще не відкуплені землі стонуть під ворогом. Не дати споріднених народів на змоковання...

— Засікти їх на смерть, а не дати! — Якщо в нас засікують, як ти кажеш, на смерть, то за змоковання, за запроданість Москві, за

служби Москві проти Польщі. Це жервава та подла метода наших ворогів, яку приновровисмо примушені до цього.

— Примушені... О. лицемірносте! О. кривоприсяжносте!

— А вже ти знаєш Москву. А тебе спитаю, чи там так само як у нас карають таких, що зраджують, що бунтують проти обовязуючого закону? Наведу тобі тільки один факт: взяли як заручника — добре право! — Витовта Ярковського; і цей геніальний винахідник, знаменитий теоретик авіатики, професор, найкраща людська душа, прикраса людського роду, поставлений у ряді як десятій під стіною, без ніякої вини, згинув під від куль.

— У нас не повинно бути нижче не, так само, але вище!

— У нас буде вище. У межах тої Польщі, яку доля дала нашому поколінню, будуть створені зєдинені держави, вільні та рівні. Виправуємо все. Збудуємо спільну хату. Але мусимо почати від підрубіа, а перш усього мусимо мати за що будувати. Без грошей будувати не можна.

— Знаю — „золотий“...

— То то і є: мав я на явнці. На можемо віддати в чиненебудь неволю наших земляків на Руси. Цей ланцюг народів руських, польських, литовських мусить жити в Річнопсполітій Польській. Коли збудуємо нашу хату, дамо „брату Русинів“ поклін, братерство та рівне в усьому право“, дамо „кожній родині домашню ролю під оікою громади“. Усе буде! Винагородимо кривди, погодимося, дадимемо себе...

Перекл. М. Р.—ий

злаштовано на Україні двотижневий збір грошових засобів і двотижневу пропаганду з найбільшою інтенсивністю в справі ліквідації неписьменності. Головний клич того т. зв. двотижневика — це допомога ділу ліквідації неписьменності на селі. („Правда“.)

Шпіонська організація.

Надзвичайна сесія київського окружного суду перевела розправу проти 7-мox членів шпіонської шайки, яка працювала на користь Польщі. Між обвинуваченими були Холшевников, бувший офіцер, його жінка, Городнішкі, бувший власник аптекарського магазину і залізничник Кучерескі та урядовець Шелучко. Всі обвинувачені доставляли 2-ому відділові польського генштабу і експозитурі ч. 5 відомості військового характеру з України. Збірним пунктом для всіх було помещикання Кривца Кривця. Холшевникова, Городнішкого, Кучереского і Шелучка засудив суд на кару смерті через розстріл а Кривчу на п'ять літ тюрми. („Правда“.)

Розкопки в Ольвії.

Наукова експедиція в складі представників археологічного комітету при Всеукраїнській Академії Наук і представників Союзної Академії Наук почала переводити розкопки на території бувшої грецької колонії Ольвії, що знаходилася у віддаленні 35 кілометрів від теперішнього Миколаєва. Перші результати розкопів доказали, що в римських часах на тому місці міста вже не було. Найдено у великій кількості останки будівель, кераміки й інших предметів, які вказують на те, що та частина, на якій почато розкопки, входила дійсно в склад старогрецької колонії Ольвії. („Правда“.)

Всеукраїнський з'їзд охорони материнства і дітей.

Дня 8. листопада відбувся у Харкові VI-тий всеукраїнський з'їзд робітників на полі охорони материнства і дітей. В ньому взяло участь 300 делегатів. Референт зазначив, що в порівнянні з 1916 р. відсоток зайнятих у промислі жінок зменшився з 25 на 13. Рівноорядно з тим росте число наймичок (батрачок). Число товариств для охорони материнства збільшилося за рік з 900 на 1700. („Пролетарий“.)

Золотий Острівський.

Країна святих, героїв і діячів.

Записки невідомого мандрівника.

Ми здані на власні сили.

Пропадено без економічних інституцій.

Тому нупуймо

Акції Земельного Банку Гіпотечного

С-ни акційної у Львові, Підвалля 7.

Мусимо підписати 29.500 акцій по 25 золотих!

Власними силами!

Підписка акцій Земельного Банку Гіпотечного передплатниками, читачами й прихильниками „Діла“.

Одна акція — 25 зол. коштів заготовки й скарбової належності — 1 зол., разом 26 зол. — Підписку приймає Адміністрація „Діла“. Львів, Ринок 10. II. пов. — Повну плату або першу рату приймає за посвідкою Адміністрація „Діла“, далі рати на підписки у нас акції слід сплачувати в Земельний Банк Гіпотечний, Львів Підвалля 7.

Всього тільки місяць ділить нас від хвили, коли згідно з вимогами польського закону Земельний Банк Гіпотечний мусить виказати акційний капітал у висоті 1 (одного) мільона золотих. Цей місяць мусить бути присвячений збірці основного капіталу банку, загальній, всенародній підписці акцій нашої єдиної емісійної установи.

З жалем і смутком треба признати, що дотеперішня підписна акція дала дуже слабкі ефективні висліді. Аж сором стверджувати, що наше громадянство, те саме громадянство, яке перейшло через горнило війни; яке мало нагоду бачити й подивляти господарський підйом та економічні досягнення інших народів; яке дуже часто залюбки видвигає клич „власних сил“, національної самовистарчальності — тут в незвичайно важкій справі відбудови основ нашої економічної будівлі з тих або інших причин зберігає каригідну байдужність, дивну апатію — так, немов би річ ішла не про одну з найбільше реальних й актуальних справ, але торкалася якоїсь трансцендентальної проблеми.

Переглядаючи список підписників, рідко стрінемо громадянина з 10-ма підписаними акціями (250 зол.), а звичайно бачимо як правило „відчипного“ в формі 1 акції (25 зол.). Та, як зазначено вже, й

те одноакційне „відчипне“ є лише спорадичне, виривкове. Загал потопав в глухий, байдужний, каригідний мовчанні. І як тут говорити про самовистарчальність, про опанування цілості національного життя, всіх його ділянок! Звичайна відповідь на домагання підписки акцій — це нужда, недостача готівки, економічна катастрофа. Що нам важко, важче — як кому небудь іншому — це правда. Алеж всетаки люде живуть, одягаються, їдять і заспокоюють всі інші потреби, не раз дуже люксові. Колиб хтось вимагав нпр. від двоморгового селянина, щоби він підписав хоч би одну акцію, то це була би неслухна вимога, бо він на ту 1 акцію мусів би продати 2 кірші жита, зовсім позбавляючи свою сімю засобів прожитку. Однак коли від урядовця з 300 зол. місячної платні вимагається підписки 2 акцій, то це є наскрізь слухна вимога, бо він, видаючи на акції 50 зол., тільки обмежує свої життєві вимоги і потреби. Взагалі всі ті, які хоч би переходно розпоряджають якоюсь готівкою, є обов'язані сповнити ставлену до них вимогу в користь загалу.

Недавно явилася у нас старенька, понад 70-літня громадянка, — ми навіть дивувалися, як вона поборола двоповерхові труднощі крутих і темних сходів — та заявила,

що з 30 зол., які одержує як платню по своїм мужу, віддає 25 зол. на акцію Зем. Банку, бо „хоче до кінця свого життя належати до своїх“; собіж на місячний прожиток лишила вона 5 зол. Коли її відмовлювано від цього кроку, вона рішучо стояла при своїм, кажучи, що через один місяць вже я-кось дасть собі раду.

Ось приклад, який мусять всі наслідувати. Тільки такі люде здатні творити великі речі, здійснювати великі діла — адовиними лептами.

— 0 —

Бережани.

Дня 6. п. м. відбувся в Бережані збори інтелігенції в справі уфундування Зем. Банку. Після апенсуючого реферату д-ра А. Говяковича, постановлено перенести масову підписку акцій в місті й повіті, та в тій цілі вибрано окремі комітет.

Тернопіль.

Слідуючого дня (7. п. м.) відбувся також збори в Тернополі. Реферував д-р А. Говякович. В дискусії забрали голос численні бесідники. Постановлено одногласно доложити всіх зусиль, щоби підписка акцій в Тернополі й Тернопільщині випала якнайкраще. До комітету пропаганди вибрано: д-ра Ст. Барана, проф. І. Бриковича, С. Ратича, В. Садурського, В. Чубатого та п. Чумака. Дня 8. п. м. відбувся в Тернополі учительський сходина та численні збори делегатів читальни „Прогресу“. Представники повіту закликали прихильне ставитися до підписки акцій Зем. Банку.

Сональ.

Нарада в справі підписки акцій Зем. Банку відбулася в Сокалі дня 9. п. м. Реферував З. Пеленський; до комітету вибрано радю Вілнського, ала д-ра Ріпського, ала д-ра Чакайського, о. Карпача і проф. Гамарського. Вибраний комітет негайно відбуде засідання, на якому обговорювано спосіб організації підписки акцій в повіті.

Підписка акцій.

41. Д-р Гриць Олійник, адвокат з Грималові — 2 акції; кличе (на дов. кількість): д-ра Івана Сохаського, ала в Калуші д-ра Володимира Гамала, алаката в Збаражі, Омелія Гриняка, управителя школи в Тезеві, Семка Салугу, дир. коопер. у Викторіві і Федора Глуму, директора кооп. в Викторіві.

42. Теодозій Лисикевич, суддя в Грималові — 1 акція, кличе (на дов. кількість) Михайла Строніцького, суддю в Калуші, Іоакима Політуду, суддю в Сокалі, Степана Мулькевича, інж. в Глініку і о. Василя Павлика, пароха в Подоліві.

43. Михайло Коцюбка, нот. субститут в Грималові — 2 акції, кличе (на дов. кількість) о. Григорія Канду, пароха

РЕСТАВРАЦІЯ І КОМНАТА ДО СНИДАНЬ

під „Золотою Грушкою“
ІВАНА ЛЮДВИГА
вул. Мранівська ч. 7.
під фаховою управою
СТЕПАНА ЗІЛИНСЬКОГО

порукається ягладом Шановного
853 Громадства. 1-2

в Миліній, п. Лютовиска, Юрка Звудуча,
інж. в Станіславів, д-ра Ансена Тингб-
чка, адв. в Скалаті, Омеляна Шелінію,
юриста в Скалаті й Володимира Реме-
зу, інж. в Скалаті.

44. Коопер. „Народний Дім“ в Гри-
мазові — і акція, крім кооперативів в
Скалаті, Рівні, Товстим, Хороскові і Гле-
шані.

45. Читальня „Просвіта“ в Гримазові —
і акція, крім читальні „Просвіти“ в Ска-
латі, Рівні, Товстим, Зеленим і Луці мизі,

По широкому світі.

Німеччині приймуть до Ліги
Націй у лютому 1926 р., на надзви-
чайній засіданні, якщо, річ ясна,
пьюкарські договори будуть під-
писані.

Югословянський король про-
голосив амністію для військових
злочинців і має проєкт поширити
її на кілька категорій політичних
злочинців.

Югословянський уряд видав
офіційний комюнікат з промовою
міністра освіти Радіча, щоби роз-
сіяти чутки про образу Італійсько-
го уряду.

Югословянський прем'єр, Ми-
кола Пашіч, творець Зєдиної
Держави південних Славян святку-
ватиме в дні своєї партії (ради-
кальної) 80-ліття своїх народних
дня 6-го грудня.

Троцький занедужав. Лікарі
ствердили ті самі прояви недуги,
що була причиною смерті Фрун-
вого.

У грецькій Манедоні, у містеч-
ку Леріно, підкладено бомбу. Бол-
гарська влада завела стан облоги,
деяких мешканців виселяє, інших
ставити під доразовий суд.

Заговор на життя членів коро-
нівської японської родини пригото-
вався від довшого часу. Головним
організатором відкрити поліцію
був Корєанець.

Смерть О. Саліковського.

Варшава 28. листопада 1925 р.

Сьогодні в 2 г. мають ховати О. Салі-
ковського. Труп поставлено у Митропо-
лічному Соборі. З розказу митрополита
Діонісія підчас Служби Божої спільно митро-
політний хор. Як виняток трину поставле-
но у самому соборі посеред церкви.
Службу Божу править архимандрит Полі-
карп та протопресвітер О. Теодороніч.
Останню літню служитимуть єпископ О-
лександр Глодінський та Новогрудський.
На трин показавено силу вішів. Сегеє них
від Симона Петлюри, уряду УНР, після
до варшавського союму. Центральний Ко-
мітет, Армії УНР, Українського Клубу
в Варшаві, від Правничого Тов-а, Союзу
українських студентів в Польщі, Союзу
жінок-Українок, д-ра Б. Лукієвича, Поль-
ського Тов-а поміч українським студен-
там в Польщі, від голівницької еміграції
в Польщі й ин. Цегла покла на народу.
Біля трин адова по небищкові з 2-ма
літчиками.

ПОЛІТИЧНІ НОВИНИ.

Засідання польського союму
9. грудня.

Марш. заповів, що слід. засідан-
ня союму буде шойно 9. грудня,
щоби дати урядови час до приго-
тування фін. і екон. програми. Ві-
цемаршалками союму вибрали: Демб-
ського і Дашинського.

Довіря для Сншиньського.

26. XI. в польському союмі була
дальша дискусія над експозе пре-
м'єра. В голосуванні заяву довіря
для уряду Сншиньського ухвалено
великою більшістю. Проти голосу-
вали Визволене, селянські партії і
славянські національні меншости,
Жиди і Німці здержалися від голо-
сування.

Мін. військ. справ Желіговскі.

Справу йменування польського
мін. військ. справ мають перевагою
мін. в патицію. Буде ним Желі-
говскі.

Чічерін у Парижі.

В переїзді до південної Франції
приїхав до Парижа на 3 дні Чіче-
рін. Конференував із представниками
політ. світ.

Еріо врієся утворити уряд.

Тому, що соціалісти відмовились
від співпраці, Еріо зрієся місці у
творення уряду.

відгуки дня.

Несвідомо реклама.

Польська преса час від часу робить не-
сподівані рекламні Републікан-
кам. Раз ниніше, що більшовицький суд
покарав якогось. Позика цілком роково кри-
мину за шпінюажу, другий раз, що в
німському острівіа дисципліна аж як поль-
ських часів і т. п. А отже в останній день
одна поважна газета розпалувалась в смол-
зах над незвичайним положенням росій-
ських журналістів. Пресична плата — щиро
жона — 133 рублі, а це така мінімальна
кюта, що плакати хочеться.

Журналісти примиряють в голоду, а
щоби не умерти, мусять заробити ще й
іншими способами: лають лекції, стають
коре фондистами в боргах і т. п.

Я є заперечую, що 133 рублі для жур-
наліста, це смішно мала плата. Відомо
річ, що кожний журналіст майже до 20
літах мусить збожеволіти, якщо раніше
не умере. Тому повинен за час своєї праці
назбирати пару шагів на чорну годину, бо
емеритон не дослужиться в нікій газеті.
Але всеж таки 133 рублі дає на тверду
валюту 76 доларів, а ці, коли прахили
або добре заробили, не дадуть вже чо-
ловікові умерти в голоду там, де фунт
хліба коштує 8 копійок.

Тому незручно робить польська преса,
винисуючи цілі історії про біду радян-
ського журналіста.

Міючи вже на меті писати про журна-
лістичну нужду, не потрєбує жаден часо-
пис шукати аж так далеко за прикладом.
Ліпше і корисніше глянути довкола себе і
писати, писати та писати.

Застебляюся, що не маю на думці у-
країнських журналістів. Гому, що в Гали-
чині мало газет, а ті газети мають мало
передплатників, а ті передплатники рідко
коли платять наперед, — яєне, що украї-
нським журналістам не може але пово-
дитися. Вони ситі, вуті і вдатні, відки-

лають кожне побічне заняття, хоч би і
пересування трамвайних шин ково мідє-
ської каваліє. От я, хоч тільки одлого
ногою журналіста, відкину угоду змє-
ниту пропозицію втяти двох гин. утєні
на літані по золотому від годині!.. Чи
може бути ліпший доказ прекрасної вік-
лоносі?

Але я хочу сказати пару слів про поль-
ських журналістів.

Коло мене менше один з них, жур-
наліст з доброю маркою, побременний іме-
нем і літерним пальтом. Час до часу в
їмні здибляюся і тоді все сподино в роз-
мові на „часі“.

— Паніє кошану, niech to wszystko mia-
trafi.

— Та... остаточно... — відмачує я.

— Pomyśl pan: Mam 250 złotych, a fun-
t mieja kosztuje 2 zł. 40 gr.

— Marzy pan, że to tylko 1'90 zł. i

— Tak tak! To może dla panów z magi-
stratu, ale nie dla nas! — відповідає і
спокуює.

Я ставлюся як мого боромити месюї
сортам.

— А всеж таки яєсь живети!

— Zyje, ale jak?! Dwoje dziesi, tona.

— Myśl pan, że u nas, to tak jak u was... Wy

Ukraincy trzymacie się razem, jak tydzień.

(Я тяжко мітнуха).

— Nie dajecie sobie krzywdy robić i spro-
testowanie wasze rozwinie, co klasa żur-
nalist.

(Я казю, що майструю коло носа, а
фактично обтєнюю спюзи).

— No i wasze pensje... Powiedział mi je-
den wasz lekarz, że wy plaini jesteście, jak
mini-krowie.

(Я киню на того лікаря).

— No, ale my tu gadu-gadu, a ja lecę
ratę zapłacić za dziesięć złotych. Cześć!

— Proszajcie.

Розмова наша кінчиться, а другої дні-
ни може той сам пан писати про біду жур-
наліста в... Роді.

Галактион Чинка.

НОВИНКИ.

— Нові віомі. Майстри від н-баданнх
пичних та динних ревізій, підчас неспри-
тності власників заті, почувають себе у
Львові лосом добре. Озмлені останніми
влатними „виступами“ янігемі ревізори
вляжались до крамничі з полотною „Во-
лодско“, де ваяли відоміацію скількості
матеріалу, — до приватного м-шканця о.
Стеф. Василька, де ваяли 25 дол. 50 сріб-
них астр. кор. та годинник, — до перепе-
чній Степана Галака, де замієні н-кому по-
платити книжок викрали кожух та
плать.

— Українців. У ч. 322. „Праго Прес-
се“ у міддлі „Slavische Rundschau“ нхо-
димо вісти з українського куватурного
життя про історичні та археологічні зна-
хідки в околиці Катеринослава: про украї-
нських майстрів Східної Галичини (з па-
годи статті в останній випуску „Східної
України“), про поєса Максима Рильського
і про видавництво „Музика“ видане у
Київі від 1923 р.

— Свято роковин Толстого. Радян-
ський уряд признає пів мільона золотих
рублів на видання всіх творів Льва Тол-
стого, з загоди сотих роковин його уро-
дин, які попадають на 1928 р. Збірні
твори складатимуться з 91 томів, куди
вийдуть всі ще недруковані твори. Над
приготовленням до друку цього величез-
ного видання вважє вже сім літ
окреме товариство, складене з письмен-
ників, істориків і найбільших своїх Тол-
стого. Крім цього проєктують заснувати
окремий інститут для наукових дослідів
над творчістю Толстого. На ювілейний
рік подарять його музеї, для якого ви-
будують окрему будівлю, зроблять окре-
му виставку творів, націоналізують його
дім у Яєній Польні і заснують цілу низку
освітніх організацій для пропаганди ідей
Толстого.

— „Приватна“ позичка Муссоліні. Го-
рбгородські банкієри подають ревізії
про пречина банкрутства Адрієського бан-
ку в Триєсті. Переж походом на Рим, Му-
ссоліні звернувся до всіх італійських бан-
ків, щоби йому допомогли фінансовою
позичкою. В наслідок погроза Адрієського
банку виплатив Муссоліні 500.000 лір.
Коли Муссоліні забезпечив свою дикта-
торську владу, банк звернувся з пригад-
кою, щоби віддав довг. На це Муссоліні
відповів, що не має грошей і банк мусів
закинутися. Адрієський банк упевнів,
що має оригінал вгаданого листа Му-
ссоліні.

— Нова подорож до бігуна, але шир
разом до південного, організується в 1926
летуном Вільямсом, який їздив тудя вже
кілька разів. Поїде він за підмогою ав-
стралійського географічного товариства,
як апараті такого самого типу як Акуна-
сен їздив до північного бігуна.

— Цинава ранішня минимі. Яксь
американське видавництво видало книжку
доцента університету та директора тор-
говельного ставського підприємства на те-
ми економії. Одпочино з виданням,
накладчик проголосив конкурс 5000 до-
ларів нагорода тому, хто на цю книжку
напише найгострішу і найбільше неспри-
тну рецензію.

— Далішні Вільгельма II. Шини
днями парискі бульвари мали чергову
сесію. В одній з великих крамнич
воявсь бич, вієнський кавар і купу-

вав черевичи. Трохи постарівся, але всі,
що знали його з портрети, не помічались
ще й ная на грудях зкус невідому Па-
рижаним відзнаку. Купувач не знав, чи на-
зивали цього добродія „Вама пієрська
Високоств“, чи простіше закликати воїна-
пая. Зізнали дієного власителя фірми,
і цей потвердив здогади інших. Зку-
шав патрістичні почування і воля відом-
стися високою ціною, щоби боля у
цій формі стягнути з Німеччини відпо-
вядання за втрати спрочення у Франції
Вільгельма II. Його пенсія була тия
більше, що невідомо до тої самої фірми
прийшло замовлення з Доора, від най-
ближчого оточення бувач кавара. Та
коли невідомий подав свою адресу, зга-
нювалось, що це французький високий уре-
довець з Гаору.

— Чому хідить до кіна? Американ-
ські підприємства не зводяться тільки
фактом, що щораз більше людей ходять
до кіна, вони шквалються ще й мотива-
ції літників, а навіть пристрасті. Щоби
заспокоїти свою пихатість у шому на-
прямку, один журнал розписав анкету між
своїми читачами з запитом який зава-
чення. 252 читачів відповіло, що ходять
до кіна тому, що хоче бачити улюбле-
ного актора (частіше акторку), 193 тому,
що читали прискільну критику фільма, 177
тому, що не вєса подобалась їм уже а
кучковим текстів, 158 з огляду на велику
рекламу, 157 з огляду на принакці режі-
сера, 135 з огляду на добрий музичний
акомпанімент підчас вистав, а тільки 76
принакці призначен актора фільмового
тексту. Як бачимо: величкий різниці між
відповідями неє.

— З кіна. Кіно „Лєв“ починає виставляти
найновішій фільм, на підставі повісти
польського письменника Юлія Герцака,
„Іаєнка, — історія єврейської дівочої душі“, в
якій акція заповнює класику з головних
мієт враю, — між иними не тільки Львова,
але й інших галицьких мієт.

— Прогулянка. Турист, який в Товари-
ство Плай улаштував в неділю 22. листо-
пада при добрій погоді прогуляку з серії
„докопала Львова“ з Погулянки до Стрий-
ської рогики. Збірці: година 9 верста-
нок трава, на кіній аул. Коханийського.
Поворот: в волуляе. Проводити: п. С.
Пашкевич. Гостя ра ді.

Бірка.

Гроші.

Америк. дол. 7-25 — 7-27 — канад. дол.
6-80 — 7-00, чеські кор. 0-2000 — 0-2100,
дєл 0-0325 — 0-0350, франки фр. 0-2650 —
0-2875, фр. швейц. 1-20 — 1-35, англ. фунта
33-00 — 33-50.

Залогов. 20 кор. 26-00 — 26-50, 30 франк
26-00 — 26-20; 20 марк. 32-00 — 32-20; 10 руб.
36-00 — 36-50.

Срібло. Аустр. кор. 0-5800 — 0-5900, 3-х
кор. 3-15 — 3-25, фальєрен 1-60 — 1-65, руб.
2-50 — 2-60, рубль дрібним сріблом 1-30
— 1-35.

Дописи.

Село Сириничин, грубешського пов.
(з діяльності фільм-га „Рідка Хата“).
В липні 1924 р. селце сіл Сириничин
Юзефа й Запиріака грубешського по-
літу на Холмщині постановили заснувати
своє Сириничин фільм т-ва „Рідка Хата“.

Генеральный репрезентант на Польшу:

ЙОСИФ ВЕБСЛЕР

Кравців, Флоріанська 25. Львів, Сикстуська 2.

779 4-H

Пущин. Зізна фінля г-ва. Проглосити цього пошту. На зізна фінля. Проглосити до 30. листопада 1924 р. встановити було скликати такі зізна що три місяці. 1. Ос. 1. листопада н. р. відбувся т. ам. зізна. Цей зізна випав слабо. На фінля вислови представників тільки 13 аій. Справоздання з місць викладає, лягаючи на місцях мало що змінило. За те збільшився страх перед перестановками і через те ослабилася праця саристи. Сам зізна випав тільки одно дматне явище: представники фінля призначуються до громадського життя, виявляють більшу сміливість у виступах змінюються з одну громаду, що рід над сильним ділом. Г.

Військові знавці ствердили деяку різницю в складниках цієї бомби, яку кинули на президента і тих гранатів, що їх кинули до неї на стрілку. Остаточну та певну відповідь на це питання можна буде отримати лише через рік, бо скількись днів ми не можемо одержати для експертизи, бо

Господни. 836 1-2)

З друкарні Видавничої Спідки Шло^в Чехосл. Республ. 49